

मनोधाहृत् (मनस् + धा^०) adj. den Sinn gefangen nehmend, — hinreissend MBh. 13, 1403. सर्वभूत^० R. 5, 44, 8.

मनोधाहृत् (मनस् + धाहृत्) 1) adj. mit dem Sinne zu fassen: सुखं दुःखमिच्छा द्वेषो मतिः कृतिः BHĀṢĪP. 36. — 2) den Sinn gefangen nehmend, — hinreissend: शब्दाः MBh. 7, 3015.

मनोज्ञ (मनस् + ज्ञ^०) m. = मनसिज Geschlechtsliebe, der Liebesgott Spr. 2628. 503.

मनोजन्मन् (मनस् + जन्^०) m. der Liebesgott TRiK. 1, 1, 39.

1. मनोजव (मनस् + जव) m. Eile —, Raschheit des Gedankens RV. 10, 71, 7. ÇAT. Br. 2, 4, 2, 2. हृत्सु क्रतुर्मनोजवः प्रविष्टः 3, 3, 4, 7, 7, 1, 27.

2. मनोजव (wie eben) 1) adj. f. स्त्री a) gedankenschnell: die Rosse der AÇVIN RV. 6, 62, 3. तुरग MBh. 1, 1148. 3, 2290. Kām. NITIS. 16, 8. MĀRK. P. 21, 8. विमानं हेमयुक्तम् MBh. 13, 869. स्पन्दन R. 2, 82, 25. गति R. GORR. 1, 77, 48. घृत्सु विहरानेन यथाकामं मनोजवा MBh. 1, 6059. 6071. 2, 146. 5, 1772. BHĀG. P. 8, 21, 8. 9, 5, 6. Çiva Çiv. ०जवम् adv. R. 1, 76, 15. — b) dem Vater ähnlich AK. 3, 1, 13. H. 488, Sch.; vgl. मनोजवस. — 2) m. N. pr. a) eines Sohnes des Anila (Windes) MBh. 1, 2589. HARIV. 136. VP. 120. — b) eines Sohnes des Rudra Īçāna VP. 59. MĀRK. P. 52, 11. — c) Indra's im 6ten Manvantara VP. 263. MĀRK. P. 76, 53. — d) eines Sohnes des Medhātithi und eines nach ihm benannten Varsha BHĀG. P. 5, 20, 25. — e) eines fabelhaften Rosses HALL in der Einl. zu VĀSAVAD. 40. — 3) f. स्त्री a) N. einer der sieben Flammenzungen MUND. Up. 1, 2, 4. GRHJASĀGR. 1, 14. MĀRK. P. 99, 54. — b) eine best. Pflanze, = घमित्रिक्का ĠATĀDH. im ÇKDr. — c) N. pr. einer der Mütter im Gefolge Skanda's MBh. 9, 2634 (महाजवा ed. Calc.). — 4) wohl n. N. pr. eines heiligen Badeplatzes MBh. 3, 6063.

मनोजवस् (मनस् + जव^०) adj. gedankenschnell: रथ RV. 1, 117, 15. 5, 77, 3. 6, 63, 7. 7, 68, 3. Vogel 4, 26, 5. 8, 89, 8. TS. 2, 4, 2, 1. der Wind TBa. 2, 7, 2, 6. — RV. 1, 163, 9. 8, 22, 16. Bez. des Jama (nach MAHĀDH.) VS. 3, 11. — ÇAT. Br. 10, 6, 2, 2.

मनोजवस (wie eben) adj. dem Vater ähnlich H. 488. — Vgl. 2. मनोजव 1, b.

मनोजविन् (मनस् + जव^० oder von 1. मनोजव) adj. gedankenschnell; davon nom. abstr. ०जवित् n. Verz. d. Oxf. H. 231, b, 23.

मनोजवृद्धि (म^० + वृ^०) m. ein best. Strauch, = कामवृद्धि RĀGĀN.

मनोजातै (मनस् + जात) adj. im Sinn geboren, geistentsprungen VS. 4, 11. ÇAT. Br. 3, 2, 2, 13.

मनोजिघ्र (मनस् + जि^०) adj. Jmdes Gedanken witternd, — errathend SĀH. D. 43, 7.

मनोज्ञ (मनस् + 2. ज्ञ^०) adj. gedankenschnell RV. 1, 23, 3. die Marut 85, 4. Wagen 1, 119, 1. Rosse 181, 2. 186, 5. 6, 22, 6. 10, 81, 7.

मनोज्ञ (मनस् + 1. ज्ञ^०) 1) adj. f. स्त्री dem Sinn entsprechend, schön, reizend AK. 3, 2, 2. 3, 4, 10, 134. TRiK. 3, 1, 13. H. 1443. P. 5, 1, 133. पेयानि MBh. 4, 403. अशन Suçr. 1, 241, 10. गायन्ति सुकुमाराणि मनोज्ञानि R. 1, 9, 48. इप 52. 36, 14. 2, 86, 13, a. 32. पञ्चव RAGH. 3, 7. वेष 6, 1. वक्र R. 3, 1. 6, 25. ÇĀK. 19. Spr. 620. 2391. VARĀH. BRH. S. 48, 5. MĀRK. P. 63, 1. BRAHMA-P. in LA. (II) 52, 4. Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 308, ÇI. 33. सुकाविज्ञ^० gefallend ÇAUT. 38. अ^० AÇV. GRHJ. 3, 6, 5. 7.

10, 9. Verhalten eines fem. vor मनोज्ञा in einem adj. comp. gaṇa प्रियादि zu P. 6, 3, 34. Vop. 6, 13. — 2) m. N. pr. eines Gandharva Lot. de la b. l. 3. — 3) f. स्त्री a) = मनःशिला rother Arsenik RATNAM. im ÇKDr. Suçr. 2, 332, 5. — b) N. verschiedener Pflanzen: = बन्ध्याकर्कोटकी, आवर्तकी, स्थूलजीरक und ज्ञाती RĀGĀN. im ÇKDr. — c) ein be-rauschendes Getränk RĀGĀN. — d) Königstochter ĠATĀDH. im ÇKDr. — 4) n. das Holz der Pinus longifolia RATNAM. 144. — Vgl. मनोज्ञक.

मनोजघोष (म^० + घोष) m. N. pr. eines Mannes, Viede HIOUEN-THSANG 74.

मनोज्ञता (von मनोज्ञ) f. reizendes Wesen, Schönheit Spr. 5020.

मनोज्ञशब्दभिर्गजित (म^० - शब्द + अ^०) m. N. eines Kalpa Lot. de la b. l. 131.

मनोज्ञस्वर (म^० + स्वर) m. N. pr. eines Gandharva Lot. de la b. l. 3.

मनोतर (von मन, मनु-ते) = मत्तर, welches erst in den BRĀHMAṆA auftritt und selten ist. 1) Ersinner, Erfinder: त्वं श्रुत्वा वचंसा मनोता RV. 2, 9, 4. त्वं ह्यग्ने प्रथमो मनोतास्या धियो अग्नेवा दस्म हेता 6, 1, 1. अस्तर्जि वक्त्रा रथ्ये यज्ञो धिया मनोता प्रथमो मनीषी 9, 91, 1. — 2) Walter, Schalter; die AÇVIN heissen: मनोतरा (= मत्तरा, दातारौ SĀJ.) रयीणाम् RV. 8, 8, 12. ध्रुवा दिशा विभ्रुपत्यधोरास्येशोना सहे-सो या मनोता (für das fem.) TS. 4, 4, 12, 5.

मनोता (nom. des vorigen, als fem. gefasst) f. 1) das Lied RV. 6, 1, welches das Wort मनोता (s. मनोतर) enthält und beim Thieropfer gebraucht wird: मनोतामन्वाह ÇĀNKH. Br. 10, 6. ०सूक्त ÇR. 5, 19, 14. 6, 11, 16. मनोतादीलातं पशुकर्म 8, 1, 9. 14, 10, 21. AÇV. ÇR. 3, 1, 4. 5, 17. — 2) die Gottheit, für welche das unter Aufszug jenes Liedes Dargebrachte bestimmt ist; nach Auffassung der BRĀHMAṆA Agni (resp. VĀK und Go). TS. 6, 3, 10, 3. AIR. Br. 2, 10. ÇAT. Br. 3, 8, 2, 14. 4, 5, 2, 8. ÇĀNKH. Br. 10, 6. KĀTJ. ÇR. 6, 8, 9. 8, 8, 40.

मनोदण्ड s. u. दण्ड 12. am Ende.

मनोदाहृत् (मनस् + दा^०) m. der Liebesgott H. Ç. 78.

मनोदुष्ट (मनस् + दुष्ट) adj. durch schlechte Gedanken verunreinigt M. 3, 108.

मनोधातु (मनस् + धातु) s. BURN. Intr. 449. Lot. de la b. l. 513. Vie de HIOUEN-THSANG 343.

मनोर्धत् (मनस् + धृत्) adj. besonnen, verständig: मनोर्धतः सुकृतस्त-त्त व्याम् RV. 3, 38, 2.

मनोऽनवस्थान (मनस् + अन्^०) n. Unaufmerksamkeit, Zerstretheit SĀNKHJAK. 7.

मनोनाश (मनस् + 1. नाश) m. das Verschwinden des Sinnes Verz. d. B. H. No. 643. — Vgl. मनोनाय.

मनोऽनुग (मनस् + अन्^०) 1) adj. f. स्त्री dem Sinne zusagend, erfreulich, angenehm MBh. 6, 491 (wo mit der ed. Bomb. ०गम् zu lesen ist). HARIV. 1306. प्रियमविदधिष्यामि भवतो यन्मनोऽनुगम् 9844. 9936. Verz. d. Oxf. H. 33, a, 22. — 2) m. N. pr. einer Gegend MBh. 6, 462. — Vgl. हृदयानुग.

मनोऽपहारिन् (मनस् + अ^०) adj. den Sinn mit sich fortreissend, herz-raubend, erfreulich: वाच् Spr. 4467 (Conj.).

मनोभव (मनस् + भव) 1) adj. im Sinne —, im Geiste entstanden, ein Gebilde der Phantasie seiend BHĀG. P. 6, 13, 24. — 2) m. Liebe (Gegen-